

DM Professionshøjskoler og Erhvervsakademiers vejledning om vilkår for ph.d. – forløb for ansatte på professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Langt de fleste der skal gennemføre ph.d.-forløb bliver ansat på et universitet.

I de seneste år har professionshøjskoler dog også foretaget ansættelser, der indebærer gennemførelse af et ph.d. forløb, eller ladet allerede ansatte adjunkter eller lektorer gennemføre ph.d. forløb. Der er set eksempler på, at man har ansat de pågældende på løn- og ansættelsesvilkår under ph.d.-forløbet, der er væsentlig ringere end adjunkt-, lektorvilkår.

DM professionshøjskoler og Erhvervsakademier skal i den anledning understrege, at såfremt ansatte på professionshøjskoler eller erhvervsakademier er ansat til ph.d. – forløb, der indebærer, at de som en del af deres arbejde skal varetage følgende opgaver:

- Undervisning på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser,
- Efter- og videreuddannelse i tilknytning hertil og på mindst samme niveau,
- Forsknings- og udviklingsaktiviteter i relation til uddannelser, efter- og videreuddannelser samt erhverv og professioner

Skal de pågældende være ansat på adjunkt- eller lektorvilkår.

Generelt om ph.d.-studiet

Ph.d.-graden tildeles efter "Bekendtgørelse om ph.d.-uddannelsen ved universiteterne" af højere uddannelsesinstitutioner under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser samt Kulturministeriet (Kunstakademiets Designskole, Kunstakademiets Arkitektskole, Det Informationsvidenskabelige Akademi mv.).

Alle ph.d.-studerende indskrives ved en højere uddannelsesinstitution og får tildelt en hovedvejleder der.

Ph.d.-studiet er normeret til 3 år og består af et ½ års ph.d. kurser, et ½ års arbejde for institutionen (pligtarbejde), miljøskifte ved ophold i fremmede forskningsmiljøer (gerne i udlandet), erfaring med formidling samt en afhandling.

Foruden lønudgift er der udgifter til bøger, udstyr, arbejdsplads, vejledning, kurser, rejser og evt. udlandsophold forbundet med ph.d.-studiet. Disse udgifter dækkes af et taksameter, som opkræves af den højere uddannelsesinstitution, hvis ph.d.-projektet ikke er finansieret af institutionen selv.

I det følgende skitseres 3 modeller for finansiering af en ph.d.-uddannelse for adjunkter og lektorer ansat på professionshøjskoler. Herudover beskrives erhvervsph.d.-ordningen kort.

Modeller for ph.d.-forløb, når man er ansat på en professionshøjskole eller et erhvervsakademi.

Model A, Professionshøjskolen/erhvervsakademiet betaler både løn og taksameter.

Model B, Den ansatte har søgt og fået et ph.d.-stipendium ved en højere uddannelsesinstitution.

Model C, Samfinansieret projekt hvor professionshøjskolen/erhvervsakademiet og den højere uddannelsesinstitution i fællesskab beslutter og finansierer et ph.d.-projekt.

Model A: Der er 1643 arbejdstimer på et år. Da der i et ph.d.-forløb er afsat 840 timer til pligtarbejde, kan de rene ph.d.-arbejdstimer udregnes til $(3 \times 1643 - 840)$ 4089 timer.

Disse ph.d.-arbejdstimer kan fordeles over en periode, der kan variere fra 2½ til 5 år. Hvis ph.d.-studiet koncentrerer sig til 2½ år er den ansatte helt frikøbt fra sine ordinære opgaver i hele perioden.

Ph.d.-studiet kan planlægges så det tilgodeser både den ansatte og professionshøjskolen/erhvervsakademiet, dog skal der i planlægningen tages højde for, at det er væsentligt at have samlet tid til at få skrevet afhandlingen til sidst i forløbet.

En konkret 4-årig model, der er afprøvet i praksis, går på, at den ansatte arbejdede halv tid på ph.d.-projektet i 3 år for derefter at have 1 år med fuld tid til ph.d.-projektet i den afsluttende fase.

Professionshøjskolen/erhvervsakademiet betaler den ordinære løn samt taksameterudgiften.

Ved denne model kan professionshøjskolen/erhvervsakademiet sammen med den ansatte beslutte ph.d.-projektets indhold, det kræver blot, at der kan findes en hovedvejleder på en højere uddannelsesinstitution som kan (og vil) vejlede og at vejlederens institution bedømmer den ansatte kvalificeret til et ph.d.-forløb og indskrives vedkommende.

Model B: De højere uddannelsesinstitutioner opslår ph.d.-stipendier, som kan søges i åben konkurrence – og hvis en allerede ansat på en professionshøjskole får ph.d.-stipendiet, kan professionshøjskolen give tilskud til lønnen. Taksameterudgiften vil være afholdt af den højere uddannelsesinstitution, så der vil alene være tale om forskellen på en ph.d.-løn og den ansattes sædvanlige løn. Den ansatte vil i givet fald skulle fritages fra sine ordinære opgaver i hele perioden.

Lønforskellen beregnes, hvis adjunkten eller lektoren er ansat på akademikeroverenskomsten, som forskellen på adjunkt- eller lektor-tillæg og ph.d.-tillæg, forskel i pensionsindbetaling (en ph.d.-stipendiat får pension af 85% af grundlønnen og ph.d.-tillægget er ikke pensionsgivende) samt evt. personlige tillæg. Hvis adjunkten henholdsvis lektoren er ansat efter Protokollat for ledere og lærere eller på tjenestemand- eller tjenstemandslignende vilkår, skal en eventuel forskel i grundlønnen også finansieres.

Ved denne model kan professionshøjskolen eller erhvervsakademiet ikke forvente at få så stor indflydelse på projektets faglige indhold.

Model C: Hvis professionshøjskolen eller erhvervsakademiet og den højere uddannelsesinstitution indgår i et samarbejde om et forskningsprojekt, er der også mulighed for at forhandle en samarbejdsaftale om en

fælles finansiering af projektet. Her kan parterne i fællesskab formulere projektets indhold og aftale fordelingen af udgifter til løn og taksameter.

Såfremt der ved en samfinansieringsmodel er tale om en delvis ansættelse på et universitet og en delvis ansættelse på en professionshøjskole og dette reguleres gennem to ansættelsesbreve, er det DMS anbefaling at det klart fremgår, hvad der sker såfremt den ene ansættelse ophører.

Samfinansieringsmodellen kan også resultere i, at ansættelsen alene sker ved professionshøjskolen eller erhvervsakademiet.

Erhvervsph.d.-ordningen

Et erhvervsph.d.-projekt er et treårigt forskningsprojekt og en forskeruddannelse, der gennemføres i samarbejde mellem en privat eller offentlig virksomhed, en erhvervsph.d.-studerende og et universitet. Virksomheden får tilskud til uddannelsen og universitetet modtager tilskud til dækning af udgifter til vejledning mv. Disse midler ydes via Finansloven. Ved ansøgning om et Erhvervsph.d.-projekt, hvor en offentlig forskningsinstitution ansætter kandidaten og dermed fungerer som værtsvirksomhed, må projektet ikke falde inden for fagområder, som forskningsinstitutionen i forvejen har faste forskningsaktiviteter i.

Der er ikke nødvendigvis tale om et erhvervsph.d.-projekt, når man gennemfører ph.d.-uddannelsen mens man er i et almindeligt ansættelsesforhold. Erhvervsph.d.-ordningen har et særligt erhvervsrettet sigte, og for at søge om en erhvervsph.d. skal både virksomheden og kandidaten opfylde nogle nærmere fastsatte krav.

Der kan læses mere om disse krav og selve ordningen på www.erhvervsphd.dk.

Vedtaget den 12.8.2016 af bestyrelsen for DM Professionshøjskoler og Erhvervsakademier